

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه ریزی توسعه فضایی - کالبدی (نمونه موردي بخش خفر شهرستان جهرم)

توسط

احمد شادیان

پایان نامه

ارائه شده به دانشکده تحصیلات تکمیلی به عنوان بخشی از فعالیتهای
تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته

شهرسازی

(برنامه ریزی شهری و منطقه ای)

دانشگاه شیراز

شیراز، ایران

ارزیابی و تصویب شده توسط کمیته پایان نامه با درجه: عالی
امضاء اعضاء کمیته پایان نامه:

دکتر مهیار اردشیری، استادیار بخش شهرسازی (نیمس کمیته)
مهندس محمد کبگانی، مریبی بخش شهرسازی

مهندس عبدالرضا پاکشیر، مریبی بخش شهرسازی
تیرماه ۱۳۷۸

۲۰۹۴

تَقْدِيمٍ بِهِ

گلهاي زندگيه

همسلا مهرابان و فرزندان عزيزه

۱۹۴۵

سپاسگزاری

یکچند به کودکی به استاد شدیم یکچند به استادی خود شاد شدیم

پایان سخن شنو که ما را چه رسید از خاک برآمدیم و بر باد شدیم

سپاس خدائی را که پای اندیشه در راه شناسایی او لنگ است و سر فکرت و رو به دریای معرفتش برسنگ. خداوند متعال را سپاس می‌گذارم که در پرتو عنایات خاصه‌اش توفیق عطا فرمود تا در راهی که همواره مورد ستایش اولیاء الهی بوده است گام بردارم درود بی‌پایان خود را به اندیشمندانی که مسیر علم و پژوهش را با راهنمائیها و هدایتهای خود همواره پر رونق نگاه داشته‌اند، تقدیم می‌دارم.

در طول دوران تحصیل، از محضر اساتید گرانقدری بهره جسته‌ام که بدون راهنمایی ایشان این مهم به انجام نمی‌رسید. بر خود لازم می‌دانم بدین وسیله از استاد راهنمایم جناب آقای دکتر مهیار اردشیری که با سعه صدر در کلیه مراحل پژوهش و تدوین این پایان نامه اینجانب را مساعدت فرمودند، قدردانی نمایم. مراتب سپاس خود را از اساتید محترم آقایان دکتر مغاره، دکتر معمار ضیاء، مهندس کبگانی و مهندس پاکشیر به خاطر مشاوره بی‌دریغ و مفیدشان ابراز می‌دارم و بر خود لازم می‌دانم از کارمندان محترم دانشکده مهندسی و هنر و معماری کمال تشکر و امتنان را داشته باشم.

"چکیده"

برنامه‌ریزی توسعه فضایی - کالبدی

بخش خفر شهرستان جهرم

توسط

احمد شادیان

پژوهش حاضر، تحقیقی پیرامون برنامه‌ریزی توسعه فضایی - کالبدی مناطق روستایی بود. هدف اصلی این مطالعه، تهیه یک برنامه توسعه فضایی - کالبدی مناسب برای مناطق روستایی بخش خفر شهرستان جهرم از طریق توزیع بهینه فعالیت، جمعیت و خدمات بود که به صورت سؤالات زیر مورد بررسی قرار گرفت:

- ۱- مناسب‌ترین استراتژی برای توسعه فضایی - کالبدی مناطق روستایی کدام است؟
 - ۲- با توجه به سطح توسعه یافتنگی محدوده مورد مطالعه، نحوه توزیع بهینه فعالیت، جمعیت و خدمات در سطوح مختلف کالبدی چگونه خواهد بود؟
- برای دستیابی به اهداف تحقیق، روش تحقیق سه قالب زیر را طی نموده است:

- ۱- قالب روش شناختی
- ۲- قالب تئوریک طرح
- ۳- قالب عملی پژوهش

در بحث ابزار نظری و متداول‌ژئیک، استراتژیهای مختلف توسعه روستایی مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته و در نهایت استراتژی ساماندهی در جهت توسعه یکپارچه تحت عنوان "برنامه‌ریزی روستاهای مرکزی" مورد تأکید قرار گرفته است.

ارزیابی استراتژی یاد شده در سطح بخش خفر از طریق شناخت جنبه‌های مختلف (اجتماعی- اقتصادی و کالبدی) آغاز و با تجزیه و تحلیل یافته‌ها و ترسیم چشم انداز توسعه فضایی - کالبدی ادامه یافته و در نهایت با ساماندهی اجتماعی، اقتصادی و کالبدی-فضایی بخش خفر به پایان رسیده است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول : مقدمه و کلیات تحقیق
۱	۱-۱- مقدمه
۳	۲-۱- طرح مسئله و توجیه ضرورت
۷	۳-۱- هدف تحقیق
۸	۴-۱- سوالات تحقیق
۹	۵-۱- ادبیات موضوع
۱۹	۶-۱- روش تحقیق
۲۲	۷-۱- ابزار نظری و متداول‌ژیک
۳۳	۸-۱- تکنیک و روشهای
۳۸	فصل دوم : مطالعه موردنی "شناخت و تحلیل فضایی کالبدی بخش خضراء"
۳۸	۱-۲- بررسی وضعیت جغرافیایی منطقه
۴۴	۲-۲- سیمای اجتماعی - اقتصادی
۵۲	۳-۲- بررسی وضعیت فضایی - کالبدی منطقه
۵۲	۳-۲-۱- نحوه استفاده از اراضی منطقه
۵۶	۳-۲-۲- الگوی توزیع خدمات و تأسیسات زیر بنایی
۵۹	۳-۲-۳- شناخت وضعیت شبکه‌های دسترسی
۶۵	۴-۳- شناخت ساختار فضایی - کالبدی منطقه
۷۴	۴-۲-۲- شناخت سلسله مراتب عملکردی سکونتگاهها
۸۷	۴-۳-۲- تعیین مناطق عملکردی
۹۳	۴-۲-۳- ستر مطالعات فضایی - کالبدی
۹۶	۴-۲-۴- تجزیه و تحلیل و چشم انداز توسعه فضایی - کالبدی منطقه
۹۷	۴-۲-۵- معیارهای مداخله فضایی - کالبدی
۹۷	۴-۲-۶- اصول برنامه‌ریزی و طراحی فضایی - کالبدی

صفحه	عنوان
۹۸	۲-۴-۳-الگوهای برنامه ریزی و طراحی فضایی - کالبدی
۱۱۱	۲-۴-۴-چشم انداز توسعه فضایی - کالبدی
۱۱۶	۲-۵-برنامه ریزی توسعه فضایی - کالبدی
۱۱۶	۲-۵-۱-سلسله مراتب کانونهای زیستی پیشنهادی
۱۲۱	۲-۵-۲-سامان دهی اجتماعی - اقتصادی
۱۳۴	۲-۵-۳-یافته های تحقیق
	- پیوستها ، منابع
	ABSTRACT -

فهرست جداول

صفحه	جدول
۳۲	شماره (۱-۱) : خلاصه مراحل مختلف الگوی نظری برنامه ریزی روستاهای مرکزی
۳۴	شماره (۱-۲) : تغییرات جمعیت، خانوار و بعد خانوار بخش خفر به تفکیک دهستان در دوره آماری ۱۳۵۵-۷۵
۴۷	شماره (۲-۱) : توزیع آبادیهای بخش خفر به تفکیک دهستان در گروههای جمعیتی
۴۹	شماره (۳-۱) : تعداد درصد شاغلین محدوده مورد مطالعه در بخش‌های اقتصادی به تفکیک دهستان
۵۴	شماره (۴-۱) : کاربری اراضی بخش خفر به تفکیک واحدها
۵۷	شماره (۵-۱) : نحوه توزیع خدمات عمومی و تأسیسات زیربنایی در سطح بخش خفر به تفکیک دهستان
۶۲	شماره (۶-۱) : توزیع نوع راهها در سطح بخش خفر به تفکیک دهستان سال ۱۳۷۵
۸۲	شماره (۷-۱) : ماتریس دسته‌بندی روستاهای بخش خفر بر حسب تعداد اربابات مستقیم میان سکونتگاهها
۸۵	شماره (۸-۱) : نظام سلسله مراتب خدماتی - عملکردی سکونتگاههای بخش خفر به تفکیک دهستان
۱۰۰	شماره (۹-۱) : تقسیمات کالبدی بخش خفر
۱۰۱	شماره (۱۰-۱) : زیر تقسیمات کالبدی بخش خفر
۱۰۵	شماره (۱۱-۱) : طبقه‌بندی مناطق براساس عوامل مؤثر در الگوسازی ساختار فضایی از دیدگاه هبلهورست
۱۱۸	شماره (۱۲-۱) : مشخصات مجموعه‌های مربوط به سطح حوزه‌های ناحیه خفر
۱۲۲	شماره (۱۳-۱) : نحوه توزیع جمعیت بخش خفر بر اساس سطح بندی پیشنهادی
۱۲۵	شماره (۱۴-۱) : ضریب مکانی فعالیتهای بخش‌های اقتصادی دهستانها
۱۲۵	شماره (۱۵-۱) : پیش‌بینی تعداد شاغلین بخش‌های اقتصادی در حد استانه فعالیت به تفکیک دهستان
۱۲۹	شماره (۱۶-۱) : خدمات پیشنهادی و موردنیاز در هر یک از سطوح مختلف سلسله مراتب سکونتگاهی
۱۳۵	شماره (۱۷-۱) : ماتریس برنامه ریزی توسعه فضایی - کالبدی بخش خفر شهرستان جهرم

فهرست اشکال

صفحه	شکل
۲۱	شماره (۱-۱) : شمای گردشی فرآیند تحقیق
۳۷	شماره (۲-۱) : تصویری ساده از روش تئوری ترسیمی
۳۹	شماره (۱-۲) : نقشه موقعیت بخش خفر در شهرستان جهرم
۴۰	شماره (۲-۲) : نقشه توزیع فضایی سکونتگاهها
۴۱	شماره (۳-۲) : نمودار تراکم نسبی در بخش خفر به تفکیک دهستان
۴۵	شماره (۴-۲) : نمودارتغییرات جمعیت بخش خفر به تفکیک دهستان در دوره آماری ۱۳۵۵-۷۵
۴۶	شماره (۵-۲) : نقشه توزیع فضایی جمعیت
۴۸	شماره (۶-۲) : نمودار توزیع درصد جمعیت و آبادی بخش خفر در گروههای جمعیتی
۵۰	شماره (۷-۲) : نمودار توزیع درصد شاغلین در بخش خفر به تفکیک دهستان
۵۱	شماره (۸-۲) : نمودار توزیع درصد شاغلین در بخشهای اقتصادی
۵۵	شماره (۹-۲) : نقشه کاربری اراضی (وضع موجود)
۵۸	شماره (۱۰-۲) : نقشه دسترسیها و توزیع خدمات
۶۳	شماره (۱۱-۲) : نقشه شبکه ارتباطی بخش خفر
۶۴	شماره (۱۲-۲) : نمودار توزیع راهها به تفکیک نوع راه در سطح محدوده مورد مطالعه
۶۹	شماره (۱۳-۲) : نقشه ارتباط توپوگرافی با توزیع فضایی سکونتگاهها
۷۰	شماره (۱۴-۲) : نقشه ارتباط طبقات اقلیمی با نظام اسکان و استقرار سکونتگاهها
۷۱	شماره (۱۵-۲) : نقشه ارتباط منابع آب با نظام فعالیت و استقرار سکونتگاهها
۷۲	شماره (۱۶-۲) : نقشه حوزه‌های همگن معیشتی
۷۳	شماره (۱۷-۲) : نقشه حوزه‌های همگن اجتماعی
۷۵	شماره (۱۸-۲) : نمودار سطح بندی سکونتگاهها بر اساس شاخص خدمات و امکانات
۷۸	شماره (۱۹-۲) : نمودار سطح بندی سکونتگاهها بر اساس روش وزن بندی مرکز
۸۰	شماره (۲۰-۲) : نمودار سطح بندی سکونتگاهها با روش جمعیت بعنوان شاخص مرکزیت
۸۳	شماره (۲۱-۲) : نمودار سطح بندی سکونتگاهها بر اساس معیار ارتباطات مستقیم
۸۶	شماره (۲۲-۲) : نمودار نظام سلسله مراتب خدماتی عملکردی سکونتگاههای بخش خفر
۸۹	شماره (۲۳-۲) : نقشه روابط عملکردی کانونها (خدمات آموزشی)
۹۰	شماره (۲۴-۲) : نقشه روابط عملکردی کانونها (خدمات بهداشتی - درمانی)
۹۱	شماره (۲۵-۲) : نقشه روابط عملکردی کانونها (خدمات اداری - سیاسی)

صفحه	شکل
۹۲	شماره (۲۶-۲) : نقشه روابط عملکردی کانونها (خدمات تجاری)
۹۵	شماره (۲۷-۲) : نقشه حوزه‌های همگن فضایی - کالبدی
۱۰۸	شماره (۲۸-۲) : الگوی وضع موجود سازمان فضایی بخش خفر
۱۰۹	شماره (۲۹-۲) : الگوی تجربیدی سازمان فضایی بخش خفر
۱۱۰	شماره (۳۰-۲) : الگوی تطبیقی سازمان فضایی بخش خفر
۱۱۹	شماره (۳۱-۲) : نمودار سطح بندی پیشنهادی سکونتگاههای بخش خفر به تفکیک دهستان
۱۲۰	شماره (۳۲-۲) : نقشه تقسیمات کالبدی و سطح بندی پیشنهادی
۱۲۳	شماره (۳۳-۲) : نمودار توزیع جمعیت بخش خفر در سطوح مختلف پیشنهادی
۱۲۴	شماره (۳۴-۲) : نقشه سطح بندی پیشنهادی جمعیتی بخش خفر
۱۲۶	شماره (۳۵-۲) : نمودار شاغلین بخشهای اقتصادی در حد آستانه فعالیت به تفکیک دهستان
۱۳۰	شماره (۳۶-۲) : نقشه توزیع خدمات پیشنهادی بخش خفر
۱۳۱	شماره (۳۷-۲) : نقشه کاربری اراضی پیشنهادی بخش خفر
۱۳۳	شماره (۳۸-۲) : نقشه شبکه ارتباطی پیشنهادی بخش خفر

فصل اول :

مقدمه و کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه

تاکنون راهبردهای توسعه در رفع مسائل سازمان فضایی حوزه‌های روستایی از موفقیت چندانی برخوردار نبوده‌اند، که از مهمترین علل عدم موفقیت آنها، می‌توان به برخوردهای انتزاعی و نگرش تک بعدی در تحلیل مسائل روستایی اشاره نمود. لذا با توجه به پیوستگی عملکرد سکونتگاهها، اصلاح ساختار فضایی روستاها با توجه به رابطه غالیت شهر و روستا از طریق ایجاد یک نظام سلسله مراتبی از سکونتگاهها در قالب نگرش سیستمی امکان‌پذیر است.

در راستای دیدگاه سیستمی فوق، طرح ساماندهی روستاها بعنوان مکانیزم توسعه روستایی با هدف تهیه برنامه توسعه فضایی - کالبدی در چارچوب نظری تدوین شده، ارائه گردیده است.

در فصل اول تحقیق حاضر در مبحث طرح مسأله سازمان فضایی سکونتگاهها، عوامل مؤثر در ایجاد عدم تعادل ساختار فضایی و ضرورت تهیه برنامه فضایی در توزیع بهینه فعالیت، جمعیت، تأسیسات و خدمات رفاهی مورد بررسی قرار گرفته است. ضمناً در این فرآیند، شیوه‌های کاربرد مکانیزم‌هایی چون تجمعی، ادغام و ... مورد تحلیل واقع شده که با توجه به چارچوب نظری مناسب تدوین شده، استراتژی ساماندهی در جهت توسعه یکپارچه روستایی مورد تأکید قرار گرفته است. از طرفی بالحاظ اینکه حصول نتیجه درست و منطقی نیازمند، کاربرد روش تحقیق مناسب است لذا در این رساله سعی گردیده از روش‌های ستادی، میدانی و... بر اساس نیاز استفاده گردد. بهره‌گیری از تکنیکها و روش‌هایی نظیر مدل‌های مرکزیت مکانی، مدل‌های جاذبه‌ای و همچنین بررسی ادبیات مخصوص رسانه نیز در پی‌بار کردن مطالب سهم بسزایی داشته‌اند.

در فصل دوم تحقیق، به مطالعه موردنی برنامه‌ریزی توسعه فضایی - کالبدی مناطق روستایی بخش خفر شهرستان جهرم پرداخته شده که مشتمل بر تشخیص وضعیت، تحلیل آن، نتیجه‌گیری و جمع‌بندی مطالب در قالب ساماندهی سکونتگاهها است که سنتز مطالعات را در بر می‌گیرد.

۱-۲- طرح مسئله و توجیه ضرورت

سازمان فضایی حوزه‌های روستایی کشور در حال حاضر گریبانگیر مسائل عمده‌ای نظیر موارد زیر است :

- پراکندگی شدید و نقطه‌ای منابع طبیعی و به تبع آن پراکندگی شدید آبادیها در واحد سطح .
- تنوع فضاهای، عوامل استقرار آبادیها، سازمان اجتماعی و فرهنگی، قومی و الگوهای معیشت روستایی .
- تفاوت و ناهمسانی در میزان برخورداری از امکانات و خدمات .
- فقدان یک نظام سلسله مراتبی بین سکونتگاههای روستایی با سطوح بالاتر .
- فقدان یک ارتباط معقول و منطقی بین جمعیت، فعالیت و مکان در فضاهای روستایی .

عوامل مذکور به همراه نظام مرکز تصمیم‌گیری اقتصادی، موجب نابسامانی در عملکردهای مختلف سکونتگاهها در ساختار فضایی گردیده که بالطبع این نابسامانی‌ها، طی دهه‌های اخیر و تا به امروز موانع عمده توسعه و شکل‌گیری سازمان فضایی مطلوب بوده‌اند. در نتیجه از یک طرف شرایط مناسب جهت تسريع روند قطبی شدن نظام فضایی را به نفع مراکز شهری فراهم آورده و از طرف دیگر باعث تحمیل هزینه‌های عمده خدمات رسانی، عدم رفاه نسبی و محرومیت اکثر جمعیت روستایی، عدم استفاده بهینه از اراضی کشاورزی و تفکیک آنها به قطعات کوچک، عدم امکان ایجاد زمینه‌های شغلی خصوصاً در پهنه صنعت و مهاجرتهای بی‌رویه روستائیان به مناطق شهری و... شده است.

لزوم توجه به عرصه‌های روستایی کشور از جنبه‌های مختلف (کالبدی، اقتصادی و اجتماعی)، چه بدليل وجود جمعیت قابل توجه در نقاط روستایی و محرومیت نسبی آنها در مقایسه با مناطق شهری و چه بدلايل دیگر نظیر قرارگیری ریشه موانع اساسی توسعه ملی در مسائل روستایی و یا نقش بخش کشاورزی در اقتصاد ملی و ... امری اجتناب ناپذیر می‌نماید.

حال سازمان دادن به جنبه‌های فوق (کالبدی، اقتصادی و اجتماعی)، بدون آنکه روستاهای خود در قالب مراکز سکونتگاهی کشور، جای سازماندهی مشخص داشته باشند، ممکن نیست، لذا در ارتباط با برنامه توسعه روستایی باید سازماندهی الگوی فضایی سکونت مد نظر قرار گیرد . در اینجا این سؤال مطرح است که این امر چگونه امکان پذیر است ؟

نتایج پژوهش‌های علمی و تجارب عملی چند دهه گذشته نشان داده که برنامه‌ریزی روستایی در قالب سازماندهی روستاهای شیوه‌های متعددی نظیر حوزه‌های عمران روستایی، تجمیع، ادغام و جابجایی روستاهای استقرار بهینه روستاهای برای ایجاد آستانه‌های لازم جمعیتی و ارائه خدمات بدانها، نتوانسته است موفقیتی در ایجاد بسترهای مناسب برای توسعه روستایی کسب کند، بلکه تأمین این نیازها بدون توجه به نگرش یکپارچه به مشکلات، توان‌ها و محدودیت‌های آنها و ایجاد بسترهای اقتصادی مناسب، موجب تقویت روحیه مصرفی، کاهش توان تولید، تشدید وابستگی به شهر، تغییرات نامطلوب فرهنگی، مهاجرت به شهرها و نظایر اینها شده است .

علیرغم اینکه چارچوب مکانی برنامه‌ریزی و توجه به تمرکزدایی از طریق عنايت به مراکز روستایی و سازماندهی روستاهای در برنامه‌های پنج ساله اول و دوم توسعه اقتصادی- اجتماعی لحاظ گردیده، لیکن بدلیل حاکمیت برنامه‌ریزی بخشی، مناطقی همواره سهم بیشتری از میزان امکانات، سرمایه‌گذاری و خدمات را بخود اختصاص داده‌اند که استمرار این حرکت باعث تشدید شکاف بین مراکز مختلف گردیده است. فلذا نگرش جامع سیستمی در پاسخگویی به کلیه اجزاء و عناصر ساختار کالبدی، اجتماعی و اقتصادی روستاهای ضروری می‌نماید .

اخیراً برنامه ساماندهی سکونتگاههای روستایی، بعنوان برنامه‌ای با اهمیت در مجموعه سیاستهای اجرائی عمران روستایی در برنامه دوم مورد تأکید قرار گرفته است. در الگوی ساماندهی از یکسو وضعیت فعالیت، جمعیت و خدمات در پهنه مورد نظر مورد توجه بوده و از سوی دیگر ایجاد پیوند بین این مناطق با سطوح فوقانی و زیرین آنها از حیث نقش و عملکرد مدنظر قرار می‌گیرد، بنحوی که جایگاه و نقش تمامی روستاهای تبیین و بر مبنای جایگاه و نقش هر روستا، میزان جمعیت، نوع فعالیت و

خدمات هر یک مشخص می‌شود. ساماندهی بدین مفهوم در حقیقت توزیع مجدد جماعت، فعالیت و خدمات در سطح مناطق روستایی است و صرفاً به معنای تعیین مراکز خدماتی و انتقال چند نقطه روستایی به یک نقطه جدید یا ادغام روستاهای کوچک نیست، بلکه فعالیتی است که در نهایت در اشکال زیر موجبات توسعه و عمران روستایی را فراهم می‌کند :

- سنجیده و مناسب کردن نظام اسکان، استقرار و فعالیت، با توجه به توانها و ظرفیهای محیطی، اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و کالبدی بمنظور دستیابی به توسعه پایدار روستایی. در این راستا و بر اساس ضرورت نگرش پنهانه‌ای به توسعه روستایی، تقسیمات کالبدی طرح، شامل سلسله مراتبی از پنهانه‌ها و مراکز تعیین و تعریف شده و پیشنهادی مربوط ارائه می‌گردد .

- توسعه بخش‌های اقتصادی از طریق ارائه برنامه‌ها، طرحها و پروژه‌های اقتصادی بمنظور توسعه فرصت‌های شغلی و در آمدی روستائیان که در این زمینه پیشنهادهای مختلفی از جمله کاربری پنهانه اراضی، راهکارهای حفاظت منابع آب و خاک، توسعه صنایع وابسته به کشاورزی و خدمات مربوطه به لحاظ نقش آنها در تقویت فعالیتهای کشاورزی و جذب بالای نیروی کار، جایگاه خاصی خواهد داشت.

- ساماندهی مناسب زیر ساخت‌ها و امکانات رفاهی جهت ارتقاء کیفیت زیست و تولید در قالب سازمان فضایی پیشنهادی .

بطور کلی ساماندهی سکونتگاههای روستایی می‌باید در تمام ابعاد، در جهت تداوم و در روند تکاملی مکانهای زیست و فعالیت، سمت و سو گیرد، تا از این طریق وقفه‌ای که در روند تکاملی کانونهای زیستی و محیط اطرافشان در اثنای دهه‌های گذشته ایجاد شده است ، برطرف و منطقه تجدید سازمان یابد .

رسیدن به اهداف مذکور در ساماندهی سکونتگاههای روستایی، تنها از طریق برنامه‌ریزی فضایی (با توجه به وظایف آن) امکان پذیر بوده، که در تحقیق حاضر سعی در تهیه یک برنامه توسعه فضایی - کالبدی مناسب برای سکونتگاههای روستایی بخش خفر شهرستان جهرم (منطقه مورد مطالعه) است .

در شرایط کنونی ضرورت‌های اساسی جهت مطالعه و اجرای این رویکرد (برنامه‌ریزی فضایی) در منطقه خفر عبارتند از :

- ۱- عدم سازگاری نظام استقرار موجود با الزامات توسعه و تحول در شرایط کنونی بدليل تحولات عمدۀ اجتماعی و تکنولوژیک که بستری مناسب را جهت پیدایش الگوهای جدید زیست و استقرار در محدوده مورد مطالعه فراهم کرده است .
- ۲- نظم و نسق بخشیدن به جابجایی و حرکات جمعیت در شرایط کنونی جهت ساماندهی جمعیت از طریق تعیین تکلیف نظام استقرار آتی و طراحی ساختار مناسب و مطلوب بر مبنای مقتضیات اکولوژیک و توسعه فعالیتهای نوین .
- ۳- تحول و تبدیل جامعه روستایی منطقه از یک محیط صرفاً طبیعی که بستر نوعی آرمان خواهی مبتنی بر گذشته است، به محیطی که کمایش گستره واقع گرایی مبتنی بر آینده باشد .
- ۴- ایجاد فرصت‌های شغلی جدید- غیر از کشاورزی- بدليل محدودیت آب و خاک منطقه و توان محدود پذیرش جمعیت فعال در آن .
- ۵- غیر مقدور بودن و توجیه ناپذیری خدمات رسانی به آبادیهای کوچک و پراکنده منطقه بدليل آستانه کم جمعیتی و نیز انزوای جغرافیایی .
بنابراین در چارچوب این تحقیق سعی شده با طراحی یک سیستم خدماتی کارآمد الگویی مناسب جهت تزریق خدمات و پوشش خدمات مطلوب، مناسب با منطقه خفر ارائه شده و در نهایت توسعه همه جانبه روستاهای را در قالب افزایش تولید، درآمد، ایجاد اشتغال و بالاخره تمرکز جمعیت تضمین کرد .